

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

WK/0804/97/19/K/1/2020

Gdańsk, dnia 26 listopada 2020 r.

**Pan
Sławomir Słupczyński
Wójt Gminy Ryjewo**

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 6 października 2020 r. kontrolę kompleksową gminy Ryjewo.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 6 października 2020 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2016 - 2019 oraz inne okresy w miarę potrzeby – zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. przypadki pobierania podatków lokalnych z naruszeniem przepisów regulujących to zagadnienie, a mianowicie:
 - a) niepodjęcie w 2019 r. czynności sprawdzających wobec 6 podatników podatku od nieruchomości będących osobami prawnymi (czynnościami sprawdzającymi objęto 46 podatników) w przypadkach, gdy w 2019 r. błędnie zadeklarowano wykazane nieruchomości jako zwolnione z opodatkowania albo gdy zastosowano inne stawki podatku od nieruchomości niż zostały określone dla budynków lub gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, czym naruszono art. 272

pkt 2 i 3 w zw. z art. 274 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.) oraz w zw. z art. 2 ust. 2 *ustawy o podatkach i opłatach lokalnych* – str. 33 - 34 protokołu kontroli;

- b) niepodjęcie w latach: 2018 – 2019 czynności sprawdzających wobec 1 podatnika (osoby fizycznej) prowadzącego działalność gospodarczą polegającą na wydobywaniu kopalin (złoża o łącznej powierzchni 173.080 m² zlokalizowane na 4 działkach) w przypadku, gdy nieruchomości objęte koncesją na wydobywanie kopalin ujęto w informacjach podatkowych jako opodatkowane podatkiem rolnym lub leśnym, czym naruszono art. 272 pkt 2 i 3 w zw. z art. 274 § 1 *ustawy Ordynacja podatkowa* oraz w zw. z art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) – str. 35 protokołu.

W myśl art. 2 ust. 2 *ustawy o podatkach i opłatach lokalnych* opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Stosownie do treści art. 272 pkt 2 i 3 *ustawy Ordynacja podatkowa* organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 274 § 1 tej ustawy w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki, bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień:

- koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5.000 zł;
- zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość.

Z wyjaśnień złożonych przez gminę po zakończeniu kontroli wynika, że dokonano korekty wystawionych w latach: 2018 – 2019 decyzji podatkowych dotyczących ww. nieruchomości poprzez opodatkowanie działek zajętych na działalność gospodarczą podatkiem od nieruchomości.

2. Niezamieszczenie w protokołach przeprowadzonych przetargów sprzedaży 3 działek (wszystkie zbyte w 2019 r. nieruchomości) informacji o obciążeniach i zobowiązaniach, których przedmiotem były zbywane nieruchomości, czym naruszono § 10 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1490 z późn. zm.) – str. 53 - 56 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem protokół przeprowadzonego przetargu powinien zawierać informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.

3. Bezpodstawne żądanie od wykonawców złożenia wraz z ofertą dowodu wniesienia wadium w przypadkach jego wnoszenia w pieniądzu w postępowaniach dotyczących zamówień publicznych na:
- *Odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Ryjowo od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz odbiór odpadów z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Mętowskich Pastwiskach oraz odbiór odpadów z koszy ulicznych i miejsc publicznych na terenie Gminy Ryjowo*

w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. (umowa nr ZP. 272.6.2016 z dnia 2 grudnia 2016 r.),

- *Odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Ryjewe od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, odbiór odpadów z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Mątowskich Pastwiskach oraz odbiór odpadów z koszy ulicznych i miejsc publicznych na terenie Gminy Ryjewe w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2022 r. (umowa nr ZP.272.11.2019 z dnia 26 sierpnia 2019 r.),*

czym naruszono art. 25 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.) – str. 134 - 141 protokołu.

W specyfikacjach istotnych warunków zamówienia dot. obu ww. postępowań w rozdz. VIII pkt 3 ppkt 1 wskazano: *Zamawiający zaleca, aby w przypadku wniesienia wadium w formie pieniężnej – dokument potwierdzający dokonanie przelewu wadium został załączony do oferty.*

Zgodnie z brzmieniem art. 25 ust. 1 ww. ustawy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania.

Brak wniesienia wadium (lub jego wniesienie w sposób nieprawidłowy), a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, skutkuje odrzuceniem oferty wykonawcy w myśl art. 89 ust. 1 pkt 7b ww. ustawy.

Dowód wniesienia wadium (w pieniądzu) nie jest więc dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, wobec czego jego żądanie jest bezpodstawne, a wadium – stosownie do art. 45 ust. 3 ww. ustawy – wykonawca może wnieść do upływu terminu składania ofert. W przypadku wnoszenia wadium w pieniądzu (przelewu gotówki) ustalenie, czy miało to miejsce od strony technicznej, należy do zamawiającego (jego służb finansowych).

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono, że w *Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Ryjewe na rok 2019* (stanowiącym załącznik do uchwały Nr III/15/18 Rady Gminy Ryjewe z dnia 19 grudnia 2018 r.) nie wskazano Urzędu Gminy w Ryjewie jako jednostki realizującej program profilaktyki, czym naruszono art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (tekst jednolity: Dz. U z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) – str. 76 - 77 protokołu.

Zgodnie z ww. przepisem (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2019 r.) realizacja zadań, o których mowa w ust. 1 tego artykułu, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.

Natomiast od dnia 1 stycznia 2020 r. przepis ten brzmi: realizacja zadań, o których mowa w ust. 1 tego artykułu, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. dokonywanie czynności sprawdzających podatników podatków lokalnych zgodnie z obowiązującymi przepisami,
2. dokumentowanie czynności przetargowych przy sprzedaży nieruchomości zgodnie z obowiązującymi przepisami,
3. żądanie od wykonawców wyłącznie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowań dotyczących udzielania zamówień publicznych.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Luiza Budner – Iwanicka
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

Pan Kazimierz Zima – Przewodniczący Rady Gminy Ryjewo.